

Pio Laghi

Przesłanie do Forum Akademickiego

Wrocławski Przegląd Teologiczny 3/2, 8-10

1995

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KARD. PIO LAGHI,
PREFEKT KONGREGACJI WYCHOWANIA KATOLICKIEGO

**PRZESŁANIE DO FORUM AKADEMICKIEGO
(ZORGANIZOWANEGO KU UCZCZENIU 50-LECIA NAUKI
W POWOJENNYM WROCŁAWIU)**

Szanowny Panie Profesorze Wiszniewski!

Z wielką przyjemnością odpowiadam na Pańskie zaproszenie, by zwrócić się do wszystkich, którzy zebrali się na Akademickim Forum, aby rozważyć temat „Umiejdzynarodowienie szkolnictwa wyższego”.

Kongregacja Wychowania Katolickiego, której jestem prefektem i która nadzoruje około 950 katolickich uniwersytetów, kolegiów i innych instytucji wyższej edukacji katolickiej na całym świecie, docenia Pańskie wysiłki koordynowania refleksji na temat ważnej roli, jaką uniwersytety i inne instytucje wyższej edukacji odgrywają nie tylko wobec indywidualnych profesorów i studentów, którzy czerpią z działalności akademickiej, profesjonalnej, ludzkiej, kulturalnej, etycznej i religijnej oferowanej przez te instytucje, ale także wobec szerokich warstw społecznych.

Żałuję, że nie mogę być obecny i przemówić na waszym Forum z powodu moich zajęć w Kongregacji. Podejmuję jednak z chęcią inicjatywę, do której zostałem zaproszony, by przekazać to krótkie przesłanie.

Temat tego Akademickiego Forum, „Umiejdzynarodowienie szkolnictwa wyższego”, ma wielkie znaczenie i należy docenić wysiłki czynione na różnych poziomach dla wzajemnego ubogacenia się różnych narodów, kontynentów i kultur w dziedzinie wykształcenia uniwersyteckiego. W tej materii chciałbym zwrócić uwagę na te problemy, które uważam za podstawowe dla sprawy umiejdzynarodowienia wyższego wykształcenia.

Musi ono, po pierwsze, z pewnością objąć wszystkie aspekty wykształcenia, ale o prawdziwym ubogacaniu się można mówić dopiero wtedy, gdy umiejdzynarodowienie wiedzy uniwersyteckiej ma za swój cel integralną formację człowieka i bezinteresowne poszukiwanie prawdy. Często zdarza się dzisiaj, że pragnienie umiejdzynarodowienia wykształcenia i konkretne kroki podejmowane w tym kierunku są motywowane pewnymi wpływami ideologicznymi, w których dominują względy ekonomiczne i technologiczne. Ograniczenia takiej orientacji można przełamać, jeśli uniwersytet pozostanie

oddany swojemu właściwemu i podstawowemu obowiązkowi, jakim jest poszukiwanie prawdy dla dobra ludzkości i społeczeństwa.

Nie ulega wątpliwości, że uniwersytet, z samej swej natury, jest uprzywilejowanym miejscem postępu w myśleniu i w formowaniu osoby. W ten sposób odgrywa fundamentalną rolę w promowaniu społeczeństwa i w ustanawianiu i podtrzymywaniu przyjacielskich więzi między narodami i ludami.

W tym kontekście chciałbym powołać się na słowa, które wypowiedział Ojciec Święty Jan Paweł II w Konstytucji apostolskiej o uniwersytetach katolickich zatytułowanej *Ex corde Ecclesiae*, ogłoszonej w 1990 roku. Ta konstytucja apostolska, którą sam Ojciec Święty określił jako *magna charta* uniwersytetów katolickich, wskazuje na „wielką misję edukacji wyższej” katolickich instytutów naukowych. Dokument ten nawiązuje do wielu zadań wspólnych wszystkim uniwersytetom, zarówno katolickim jak i innym, aby sięgać do korzeni poważnych współczesnych problemów i aby usiłować znaleźć na nie rozwiązania. Misja taka domaga się międzynarodowej współpracy na polu edukacji uniwersyteckiej.

W tej materii papież przypomina funkcje, które uniwersytet katolicki dzieli wraz z innymi uniwersytetami. Pozwolę sobie zacytować nr 32 tej Konstytucji apostolskiej. Stwierdza on:

„W działalność badawczą (uniwersytetu) ... będzie włączone studium *poważnych problemów współczesnych* w takich dziedzinach, jak godność ludzkiego życia, popieranie sprawiedliwości dla wszystkich, jakość osobistego i rodzinnego życia, ochrona natury, poszukiwanie pokoju i politycznej równowagi, bardziej sprawiedliwy udział w zasobach świata oraz nowy ekonomiczny i polityczny porządek, który lepiej służyłby społeczności ludzkiej na poziomie narodowym i międzynarodowym. Badanie uniwersyteckie będzie poszukiwać korzeni i przyczyn poważnych problemów naszego czasu, zwracając szczególną uwagę na ich wymiary religijne i etyczne”.

Wszystkie uniwersytety „muszą mieć odwagę wypowiedziania niewygodnych prawd, które nie schlebiają gustom opinii publicznej, ale które są konieczne dla zachowania autentycznego dobra społeczności” (por. nr 32).

Społeczeństwo dzisiejsze przechodzi przez okres głębokiej przemiany kulturalnej, która być może nie znajduje odpowiedników w przeszłości. Jednakże wiele wyzwań, przed którymi stają dziś mężczyźni i kobiety, jest ponadczasowych: wystarczy pomyśleć o ograniczeniach i brakach charakterystycznych dla jednostek i społeczeństw w ciągu biegu historii. A jednak te same wyzwania są także współczesne, gdyż ucieleśnione są w czasie obecnym, wśród żyjących mężczyzn i kobiet, wzmożone przez technologiczne, naukowe i inne zmiany naszych czasów (z których wiele było nie do pomyślenia jeszcze niedawno) i charakteryzujące się nową złożonością.

W tym kontekście wszystkie uniwersytety wezwane są, dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek, do wniesienia swojego specyficznego wkładu, aby obecne zmiany przybrały kierunek, który będzie prawdziwie dobry dla człowieka, społeczności i narodów.

Kościół katolicki, którego powołaniem jest uniwersalizm, dokłada starań aby przyczynić się do umiędzynarodowienia wyższego wykształcenia i do popierania specyficznej natury uniwersytetu, zarówno przez swoje uniwersytety katolickie, jak i przez swą obecność na innych uniwersytetach i w kulturze uniwersyteckiej (por. *Obecność Kościoła na uniwersytecie i w kulturze uniwersyteckiej*, Rzym 1994).

Z pewnością współpraca polityczna i społeczna między narodami i ludami postąpiła już znacznie w kierunku przełamywania barier, które kiedyś między nimi istniały, i ściślejszego współistnienia. Jednakże nie wystarczy to dla rozwiązania problemów świata dzisiaj. Aby to osiągnąć potrzebne będzie, aby tym politycznym i społecznym wysiłkom towarzyszyła formacja osób w podstawowych wartościach pokoju, sprawiedliwości, ludzkiej godności, braterstwa oraz transcendentnej i religijnej wizji człowieka. Uniwersytet ze swej natury i ze swojej misji odpowiada w szczególny sposób na tę potrzebę.

W zakończeniu chcę wyrazić serdeczne pozdrowienia i najlepsze życzenia od Kongregacji Wychowania Katolickiego dla osiągnięć waszego Akademickiego Forum. Szczególne słowa uznania niech popłyną dla tych reprezentowanych instytucji – włączając w to uniwersytet pełniący rolę gospodarza – które obchodzą rocznice. Zachęcamy was, pośród wielu różnorodnych wyzwań stojących przed wami, abyście stawali się coraz bardziej uczulonymi na waszą ważną misję edukacyjną i abyście wiernie ją wypełniali. W ten sposób wasze uniwersytety będą zdolne wypełnić nieodzowną rolę w przygotowaniu ludzkości na nowe milenium.

Z wyrazami najwyższego uznania dla wszystkich, z poważaniem

Kard. Pio Laghi

Rzym, 10 listopada 1995 r.